

The development guidelines for enhancing the efficiency of teachers under Mahasarakham Provincial Administrative Organization

Jintahra Pawalatung¹ & Chayakan Ruangsuwan²

Received	Reviewed	Revised	Accepted
16/11/2022	18/11/2022	20/11/2022	25/11/2022

Abstract

The purpose of this research was to 1) study the of current conditions, dependent conditions and needs are necessary to enhance the efficiency of teacher service. and 2) to study the development guidelines for enhancing the efficiency of teachers. The process of research divided into two steps. The first step is study the level of current conditions, dependent conditions and needs are necessary to enhance the efficiency of teacher. The sample group was Educational personnel 214 people. The research instrument was a questionnaire. 0.80–1.00 of Index of Objectives Congruency and current conditions for 0.95 of reliability, 0.32 – 0.73 of discrimination, expected conditions for 0.96 of reliability, 0.40–0.77 of discrimination and interview form The statistics used to analyze the data were mean, percentage, and standard deviation..

The results of the research were as follows: 1) The current state of enhancing the efficiency of teacher performance moderate and the expected state highest level, The study of the priority needs index between 0.48 – 0.55 Sorted from high to low as follows:: Performance evaluation , Personnel development, Pension and employee welfare. 2) The development guidelines for enhancing the efficiency of public service teachers is a program to develop the efficiency of public service teachers. consisting of 1) principles, 2) objectives, 3) content, 4) development activities and 5) measurements. There are 4 modules: Module 1 on Performance evaluation, Module 2 on Personnel development. Module 3 on Pension and module 4 on employee welfare. The overall

¹ Rajabhat Maha Sarakham university, Email- ying002.mama@gmail.com

² Rajabhat Maha Sarakham university, Email- ying002.mama@gmail.com

program evaluation results were appropriate at the highest level and the probability was at the highest level.

Keywords. : development programs , enhancing , efficiency ,Public service

แนวทางการพัฒนาการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

จินตหรา ปะเวละทั้ง³ และชยาภานต์ เรืองสุวรรณ⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการครู และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการครู กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู 214 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถาม มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่นสภาพปัจจุบัน 0.95 มีค่าอำนาจจำแนกสภาพปัจจุบันอยู่ระหว่าง 0.32 – 0.73 ค่าความเชื่อมั่นสภาพที่พึงประสงค์ 0.96 ค่าอำนาจจำแนกสภาพที่พึงประสงค์อยู่ระหว่าง 0.40 – 0.77 และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการครู อยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญต้องการจำเป็นมีค่าอยู่ระหว่าง 0.48 -0.55 เรียงลำดับจากสูงไปต่ำ ดังนี้ (1) ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน (2) ด้านการพัฒนาบุคลากร (3) ด้านให้บำเหน็จความชอบ และ(4) ด้านการจัดสวัสดิการ 2) แนวทางการพัฒนาการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการครู ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา มี 4 โมดูล คือ โมดูล 1 ด้านการพัฒนาบุคลากร โมดูล 2 ด้านการพัฒนาบุคลากร โมดูล 3 ด้านให้บำเหน็จความชอบ และโมดูล 4 ด้านการจัดสวัสดิการ 4) กิจกรรมการพัฒนา และ5) การวัดและประเมินผล ซึ่งผลการประเมินแนวทางโดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

³ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, Email- ying002.mama@gmail.com

⁴ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, Email- ying002.mama@gmail.com

คำสำคัญ : โปรแกรมการพัฒนา , การเสริมสร้าง, ประสิทธิภาพ, การปฏิบัติราชการ

บทนำ

การพัฒนาประเทศขึ้นอยู่กับการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และเครื่องมือของการพัฒนาคนก็คือ การศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันในสังคมโลก การศึกษามีบทบาทและความสำคัญ เป็นปัจจัยหลักที่จะทำให้เกิดการพัฒนาในด้านต่างๆ และการบรรลุวัตถุประสงค์ หากองค์กรมีบุคลากรเป็นผู้มีความรู้และมีความสามารถ การบริหารงานขององค์กรย่อมมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลได้โดยง่ายสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, น. 1) ด้วยเหตุนี้ทุกองค์กรจึงต้องการให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้มีความรู้และมีความสามารถสูง ซึ่งแนวทางและวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของบุคลากรก็คือการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ(ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการในสถานศึกษา โดยให้อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาและของผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นอำนาจโดยแท้ตามกฎหมายกำหนด มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษา ให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียส่วนทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาบุคลากรรวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายเร่งปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา มุ่งเน้นความถูกต้องเหมาะสม และเป็นธรรม ให้เป็นปัจจัยหนุนในการเสริมสร้างคุณภาพ และประสิทธิภาพ ขวัญและกำลังใจ สร้างภาวะแรงจูงใจ แรงบันดาลใจ และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ภารกิจของสถานศึกษาสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้บริหารต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการจัดบุคลากรให้ปฏิบัติงานได้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ เพื่อให้บุคลากรเกิดขวัญและกำลังใจ มีความสุขในการปฏิบัติงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ,2559, น. 132-136) ส่งผลให้งานประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องจะทำให้บุคลากรเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและมีความกระตือรือร้นพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562 หมวด 5 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ มาตรา 72 ถึง มาตรา 81 ซึ่งสรุปได้ 4 ด้าน คือ 1. การประเมินผลการปฏิบัติงาน 2. การให้บำเหน็จความชอบ 3. การจัดสวัสดิการ และ 4.การพัฒนาบุคลากร สะท้อนให้เห็นว่าครูไม่ได้มี

บทบาทเฉพาะการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น แต่ครูจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองให้มีความพร้อมอยู่เสมอ อีกทั้งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพุทธศักราช 2551 ได้ปรับเปลี่ยนบทบาทแนวทางและวิธีการปฏิบัติราชการ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน โดยคำนึงถึง 4 หลักการ ได้แก่ หลักคุณธรรม โดยเน้นที่ความสามารถ ความเสมอภาค ความเป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ และให้โอกาสทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงาน จากเดิมที่เน้นการพัฒนาข้าราชการให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เปลี่ยนเป็นเน้นให้ข้าราชการเป็นผู้รอบรู้ รู้ลึก และเป็นแรงผลักดันที่สำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร มุ่งเน้นที่ประชาชนสร้างคุณค่า และผลผลิต ผลลัพธ์ โดยมีตัวแปรที่สำคัญ คือ เน้นผลงาน และความรู้ความสามารถ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดการศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนต้นถึงตอนปลาย มีแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรให้เป็นมืออาชีพ ภายใต้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติให้การศึกษาที่มีมาตรฐานตามเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จากการสำรวจปัญหาการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการครูพบว่า ครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามเข้ารับการพัฒนาด้านตนเองไม่ทั่วถึงและไม่ตรงกับความต้องการ เนื่องจากไม่มีการสำรวจความต้องการของครูในแต่ละด้าน ซึ่งครูแต่ละคนมีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกัน จึงมีความสนใจและความต้องการในการเสริมสร้างทักษะในการปฏิบัติราชการที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งปัญหาเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอน และเกิดการสิ้นเปลืองงบประมาณ (แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ปี 2561-2564 ,2561, น.32) นอกจากนี้ในปัจจุบันยังประสบปัญหาเกี่ยวกับครูทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ครูบางสาขามาก แต่ในบางสาขาครูขาดแคลนมาก ทำให้ครูบางสาขาต้องทำการสอนในรายวิชาที่ไม่ถนัด ปัญหาด้านการสรรหาบุคลากรผู้บริหารไม่สามารถจัด บุคลากรเข้าปฏิบัติงานตามความรู้ ความสามารถได้ เนื่องจากบุคลากรที่ได้รับมาไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ และครูคนหนึ่ง ๆ ต้องรับผิดชอบงาน ที่ได้รับมอบหมายหลายอย่าง (เอกสารกรรณการรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2563 ,2563,น.6) การเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เป็นการบริหารงานบุคคลที่สำคัญอย่างยิ่ง กระบวนการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ถือว่าเป็นการส่งเสริมพัฒนาความรู้ ความสามารถ ประสพการณ์ เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ มีความรู้ตรงตามที่ต้องการ รวมถึงการสร้างขวัญและกำลังใจในปฏิบัติงาน (Preedilok, K.,1989 : 18) ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ได้การประสพผลสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าของบุคลากรในองค์กรมากขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพตามจุดหมายของสถานศึกษา

จากความสำคัญของการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ ดังนั้นการศึกษาแนวทางการพัฒนาการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2562 หมวด 5 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ซึ่งสรุปได้ 4 ด้าน คือ 1) การประเมินผลการปฏิบัติงาน 2) การให้บำเหน็จความชอบ 3) การจัดสวัสดิการ และ 4) การพัฒนาบุคลากร เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ใช้เป็นข้อมูลในการใช้ปรับปรุง แก้ไขการบริหารงานบุคคลด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ เพื่อเป็นแนวทางในเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามและหน่วยงานอื่น ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาและประเมินแนวทางการพัฒนาการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาและหาแนวทางการพัฒนาการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยเป็น 2 ระยะ โดยแต่ละระยะมีขอบเขตดังนี้

1. ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 37 คน และครู จำนวน 443 คน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2564 รวมทั้งสิ้น 443 คน

1.2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 18 คน และครู จำนวน 196 คน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2564 โดยกลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับการศึกษานี้ได้ จากตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเครจซี่และมอร์แกน(Krejcie and Morgan) (Srisa-ard, B., 2017 : 42-43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 214 คน

2) เนื้อหาที่ใช้ในงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ภายใต้กรอบการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 5 การเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ ดังนี้ 1) การประเมินผลการปฏิบัติงาน 2) การให้บำเหน็จความชอบ 3) การจัดสวัสดิการ 4) การพัฒนาบุคลากร

3) ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะที่ 1 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2564 – มิถุนายน พ.ศ. 2565

4) สถานที่ โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

2. ระยะที่ 2 ศึกษาและประเมินแนวทางการพัฒนาการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1) ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานบุคคลและครู จากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติงานที่ดี (Best Practices) โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย และโรงเรียนมัธยมตากสิน ระยอง สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

1.2) ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินแนวทางการพัฒนาการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม แบ่งเป็น 3 กลุ่ม จำนวน 7 คน

กลุ่มที่ 1 นักวิชาการ จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 3 ศิษยานิเทศก์ จำนวน 3 คน

2) เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 และดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญต้องการจำเป็น (Priority Setting) ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

(1) การประเมินผลการปฏิบัติงาน

(2) การพัฒนาบุคลากร

(3) การให้บำเหน็จความชอบ

(4) การจัดสวัสดิการ

3) ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะที่ 2 เดือนกรกฎาคม – สิงหาคม พ.ศ. 2565

4) สถานที่ โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ของสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของครู

การเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของครู	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ค่า	ลำดับ
	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล		
1. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน	3.03	0.76	ปานกลาง	4.71	0.30	มากที่สุด	0.55	1
2. ด้านการให้บำเหน็จความชอบ	3.09	0.70	ปานกลาง	4.59	0.28	มากที่สุด	0.49	3
3. ด้านการจัดสวัสดิการ	3.06	0.77	ปานกลาง	4.54	0.44	มากที่สุด	0.48	4
4. ด้านการพัฒนาบุคลากร	3.03	0.76	ปานกลาง	4.61	0.35	มากที่สุด	0.52	2
รวมรายด้าน	3.06	0.75	ปานกลาง	4.62	0.34	มากที่สุด	0.51	

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของครู พบว่า

สภาพปัจจุบันในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามโดยรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$; $S = 0.75$) โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.04 – 3.09 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการให้บำเหน็จความชอบ ($\bar{X} = 3.09$; $S = 0.70$) รองลงมาคือ ด้านการจัดสวัสดิการ ($\bar{X} = 3.06$; $S = 0.70$) ด้านการพัฒนาบุคลากร และ ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.03$; $S = 0.76$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$; $S = 0.34$) โดยค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.56– 4.71 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประเมินผลการ

ปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.71$; $S = 0.30$) รองลงมา คือด้านการพัฒนาบุคลากร ($\bar{x} = 4.61$; $S = 0.35$) ด้านการให้บำเหน็จความชอบ ($\bar{x} = 4.59$; $S = 0.48$) และ ด้านการจัดสวัสดิการ ($\bar{x} = 4.56$; $S = 0.44$) ตามลำดับ

ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีค่าระหว่าง 0.48 - 0.55 เรียงลำดับจากสูงไปต่ำ ดังนี้ ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน และดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เท่ากับ 0.55 รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาบุคลากร และดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.51 ด้านการให้บำเหน็จความชอบ และดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.50 และด้านการจัดสวัสดิการ ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น 0.48 ตามลำดับ

2. โปรแกรมพัฒนาการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาสาระ ประกอบด้วย 4 โมดูล ได้แก่ โมดูล 1 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน โมดูล 2 ด้านการพัฒนาบุคลากร โมดูล 3 ด้านการให้บำเหน็จความชอบ และโมดูล 4 ด้านการจัดสวัสดิการ 4) วิธีการพัฒนา 5) การวัดและประเมินผล ซึ่งผลการประเมินโปรแกรมโดยรวมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีประเด็นอภิปรายผล ได้ดังนี้

สภาพปัจจุบันในการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก ผู้บริหารยกย่องเชิดชูเกียรติครูที่มีผลงานดีเด่นและเลื่อนขั้นเงินเดือนครูที่มีผลงานดีเด่น ในการพิจารณาความดีความชอบสถานศึกษายึดหลักคุณธรรม เทียบตรง โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยที่สถานศึกษาได้จัดตั้งคณะกรรมการในการประเมินผลการปฏิบัติงานและประเมินผลตามมาตรฐานตำแหน่ง และวิทยฐานะ สรุปและแจ้งผลการประเมินการปฏิบัติงานให้ครูรับทราบ รวมถึงมีการจัดสถานที่จอดรถให้ครูอย่างเพียงพอ และครูได้มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์พิจารณาความดีความชอบ รวมถึงได้บริการการเบิกเงินค่าสวัสดิการ ค่ารักษาพยาบาล ค่าการศึกษาบุตรอย่างรวดเร็ว และมีสวัสดิการออมทรัพย์ให้การช่วยเหลือด้านการเงินแก่ครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ Thongchan, N. (2012 : 114) ได้ศึกษา การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณตศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของบุคลากรในอยู่ในระดับปานกลาง

สภาพที่พึงประสงค์ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจาก คณะกรรมการการประเมินผลการปฏิบัติงานข้อมูลและสารสนเทศประกอบการประเมินไม่เพียงพอ การพิจารณาบำเหน็จความชอบที่มาจากผลการปฏิบัติงานและการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูยังอยู่ในระดับปานกลาง รวมถึงการสรุปผลและแจ้งผลการประเมินผลการปฏิบัติงานให้ครูรับทราบการประเมินไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่มีการแจ้งผลการประเมิน การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเข้ารับการประชุมอบรม สัมมนาศึกษาดูงานไม่ตรงตามความต้องการของครู การส่งเสริมสนับสนุนให้จัดทำผลงานอยู่ในระดับปานกลาง การปรับเปลี่ยนหมุนเวียนงานอื่นๆของครูและการมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์พิจารณาความดีความชอบในระดับปานกลาง รวมถึงการจัดสวัสดิการ ด้านการเงินการเบิกค่าเช่าบ้าน/ค่าเช่าซื้อบ้านพักอาศัยไม่เพียงพอต่อความต้องการ สอดคล้องกับ Suaykhunthod, S. (2014 : 87) ได้ทำการศึกษา การบริหารงานบุคคลด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการกับสมรรถนะผู้ประกอบการวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งโดยภาพรวมและราย และ Kaewsuphan, D. (2017 : 113-115) ได้ทำการศึกษา การดำเนินการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการในสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ผลการศึกษาดังนี้ลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการให้บำเหน็จความชอบ และด้านการจัดสวัสดิการ ทั้งนี้เนื่องจากครูต้องการการประเมินผลการปฏิบัติงานที่มีความถูกต้องและโปร่งใส ให้ครูได้มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงาน และต้องการให้ผู้บริหารนำข้อมูลและสารสนเทศมาใช้ในการประเมินผล ครูต้องการเข้าร่วมประชุมอบรม สัมมนาศึกษาดูงาน และปรับเปลี่ยนหมุนเวียนงานอื่นๆ เพื่อพัฒนาตนเองและนำความรู้ ทักษะที่ได้มาพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ครูต้องการมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติในการพิจารณาความดีความชอบความชอบและบำเหน็จ ต้องการให้สถานศึกษามีการจัดสวัสดิการที่ให้ครูสามารถเบิกค่าเช่าบ้าน/ค่าเช่าซื้อบ้านพักอาศัยได้ และมีการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูอย่างต่อเนื่อง

สอดคล้องกับ Ministry of Education (2013 : 51-52) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวทางการพัฒนา คือ โปรแกรมพัฒนาการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาสาระ 4) วิธีการพัฒนา 5) การวัดและประเมินผล เนื้อหาสาระ ประกอบด้วย 4 โมดูล ได้แก่ โมดูล 1 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน โมดูล 2 ด้านการพัฒนาบุคลากร โมดูล 3 ด้านการให้คำแนะนำความชอบ โมดูล 4 ด้านการจัดสวัสดิการ ผลการประเมินโปรแกรมโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 และ 4.77 ตามลำดับ จากการศึกษาแนวคิดหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรม ผู้วิจัยสรุปได้ว่าโปรแกรม คือ การพัฒนาที่มีรูปแบบกิจกรรมที่มีการวางแผน เป็นระบบแผนโครงสร้างที่กำหนดกิจกรรมต่างๆ ที่ออกแบบมาโดย มีจุดมุ่งหมายเดียวกันในการพัฒนา เพื่อให้นำไปใช้ ในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จ เพิ่มเติมความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน องค์ประกอบของโปรแกรม ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาสาระ 4) วิธีการพัฒนา 5) การวัดและประเมินผล สอดคล้องกับแนวคิด เชษฐา คำคลอง (2557, น. 120) ได้สรุปองค์ประกอบของโปรแกรมประกอบด้วย 1) หลักการและความสำคัญ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กิจกรรมและเครื่องมือการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) จากผลการประเมินการเสริมสร้างเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานมีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ผู้บริหารควรศึกษาแนวทางและวิธีการที่เหมาะสมการพัฒนาการปฏิบัติราชการครู ต่อไป

2) โปรแกรมพัฒนาการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของครู ผู้บริหารสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ด้านเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

